

Ty tam jsou doby národního obrození, kdy se mnoho Čechů snažilo všude uplatňovat svůj rodný jazyk. Již v předválečném Československu však mnohé soukromé firmy a živnostníci dávali svým podnikům německé, anglické i jiné cizojazyčné názvy, což ostatně platí dodnes zejména v pohostinství. Nedávno si jeden renomovaný restaurátor v Lidových novinách stěžoval na zřušované překlady českých jídelníčků do angličtiny. To ještě není žádné velké neštěstí, postihne nanejvýš chybující podnik.

Daleko horší důsledky mohou mít české překlady evropské legislativy. Například český překlad Nařízení ES č. 244 a č. 245 týkajících se požadavků na světelné zdroje a svítidla je terminologicky velmi nekvalitní a pro pochopení by bylo nejlepší jejich text ještě jednou přeložit. Je s podivem, že MPO tento vytvořitel překladatelského týmu v Bruselu nereklamovalo, když má ve svém resortu ÚNMZ. Normalizační úřad sice v rámci úspor zrušil Český normalizační institut, řada dobrých terminologických mezinárodních slovníků – norem však našťásti zůstala v platnosti.

V běžném životě se pronikání stále nových cizích slov do češtiny nelze ubránit, vždyť počítače, internet a všelijaké smart phony, iPody produkují stále nová slova, která obchodníci použijí, včetně originálního pravopisu, aniž by je zajímaly problémy s výslovností. Zde si připomeňme historii termínů lux a luxovat pro vysavač a vysávat. V současné době je však nápor na jazyk a názvosloví obzvláště silný. Veřejní činitelé, novináři i manažeři často používají cizí slova v běžném vyjadřování snad proto, aby předvedli své znalosti, nebo jim cizí slova připadají vznešenější. Velmi zneužívané slovo je např. transparentní, jehož přesný český význam je průhledný. Je možné se setkat s lidmi, kteří toto slovo chápou jako právní termín a jeho vlastní význam ani neznají. Mnohem běžnější a dávno převzatá cizí slova jako vertikální a horizontální místo svislý a vodorovný si mnozí pletou. Nabízí se otázka, proč používat cizí slova zbytečně, zejména v těch případech, kdy jde o srozumitelnost v českém prostředí.

V technickém vyjadřování je používání normalizovaných nebo aspoň obecně přijatých termínů zvláště důležité. Uvedme zde jako příklad termíny světelná účinnost a měrný výkon, ve světelné technice dávno zavedené, a jejich anglické ekvivalenty efficiency a efficacy. První termín znamená část využitě přivedené energie určitým zařízením, např. „v žárovce se na výrobu světla využijí jednotky procent“. Druhý termín znamená převod energie jednoho typu na jiný, např. „zářivka o příkonu 18 W s určitým spektrálním složením světla vyprodukuje světlo 1 500 lm, tj. energii hodnocenou lidským okem, takže tato zářivka má měrný výkon 83,3 lm/W“. První termín je tedy bez fyzikálního rozměru a druhý má v daném případě rozměr lm/W. Toto rozlišení a správný překlad nejsou možné pro někoho, kdo nemá alespoň základní vzdělání v oboru.

Několik dalších námětů k terminologii ve světelné technice viz str. 52.

Ing. Jiří Novotný, šéfredaktor

contents

Professional organizations activities	
International conference	
Světlo 2011 – 4 th announcement	3
What is new in CIE	21
Lighting installations	
New showroom VOLVO lighting in Trenčín.....	4
Lighting of atriums and classrooms in FA ČVUT new building in Prague.....	8
Automobile tunnels and LED	16
Lighting of Volkswagen Bratislava area with regulation system SEAK – Energetics.....	18
Luminaires and luminous apparatuses	
SENSES – when luminaires think, see, smell.....	7
New dimension of lighting, design and energetic efficiency.....	32
Additional luminaires Osmont with LED sources.....	36
Newsreel	
Building KnowLEDge Tour 2011	10
Remembrance of Elmer G. Fridrich	41
SRVO Announcement	57
VŠB – Technical University Ostrava, Faculty of electrical engineering and information science is opening new educational branch.....	57
National Technical Museum newly opened for the public	62
Accessories of lighting installations	
More than ordinary switch.....	12
Electric energy savings in industrial buildings.....	20
Lighting control – new on European market	23
Connector solution of electroinstallation – Wieland gesis.....	24
Underground distributor LIC	24
Measurements and calculations	
Locators of civils and cables of public lighting in practice	15
Influence of contaminated optical parts of lighting to changes of their photometric parameters	54
Fairs and exhibitions	
AMPER 2011 Fair soon at Brno exhibition ground 14	
Electron 2011 Fair – tradition stays in Prague..	26
News and trends in building industry and the selfevident solution of interior.....	28
Lighting technology at Pragointerier – New Design Fair 2011	38
Lighting materials	
What you must know about aluminium grids and reflectors	30
Market, business, enterprise	
Effective emergency LED lighting from SEC lighting company	34
Seoul Semiconductor – the important producer of LED	47
Opinion and experience	
EKOLAMP company priorities: care for partners, sophisticated collecting net and education	40
About terminology in lighting technology	52
Light sources	
New metal halide discharge lamp Venture lighting GP.....	42
Light sources – LED (continuation).....	44
LEDs can be very different, to what you must pay attention according to EU legislation	48
LED tubes from apolloLED	50
Professional literature	
Confederalional physical and technological Institute (PTB) is testing quality of LED.....	46
Ultraviolet LEDs disinfect water	51
Refreshing our memory	
Prague NAPAKO and its electric luminaires – 2 nd part	58

inhalt

Tätigkeiten der Fachorganisationen	
Internationale Lichtkonferenz	
SVĚTLO 2011 – 4. Kundmachung	3
Neues aus der CIE	21
Lichttechnische Einrichtungen	
Beleuchtung des neuen Showraumes VOLVO Trenčín.....	4
Beleuchtung der Atrien und der Hörsäle im neuen Gebäude der FA ČVUT in Prag	8
Automobiltunnels und LED	16
Beleuchtung des Volkswagen-Areals in Bratislava mit dem Regelsystem SEAK – Energetics.....	18
Leuchten und lichttechnische Geräte	
SENSES – wenn Leuchten denken, sehen und fühlen.....	7
Neue Qualitätsdimensionen für den Entwurf und die energetische Effektivität von Beleuchtungen	32
Ansatzleuchten Osmont mit LED – Lichtquellen	36
Aktualitäten	
Building KnowLEDge Tour 2011	10
Erinnerung an Elmer G. Fridrich	41
Kundmachung der SRVO	57
VŠB – die technische Universität Ostrava, Fakultät für Elektrotechnik und Informatik, eröffnet ein neues Studienfach	57
Das technische Nationalmuseum für die Öffentlichkeit erneut offen	62
Zubehör für Beleuchtungssysteme	
Mehr als normale Schalter	12
Einsparung elektrischer Energie in Industrie-Objekten	20
Licht unter Kontrolle – eine Neuheit am europäischen Markt	23
Elektroinstallationen mit Konnektoren – Wieland gesis	24
Unterirdische Energieverteiler LIC	27
Messen und Rechnen	
Ingenieurnetz- und Kabelverlegungs- Lokatoren für die öffentliche Beleuchtung in der Praxis ...	15
Einfluss der Verschmutzung optischer Teile von Leuchten auf die Änderung Ihrer photometrischen Parameter	54
Messen und Ausstellungen	
Messe AMPER 2011 schon bald am Brüner Ausstellungsgelände	14
Messe ELECTRON 2011 – bleibt traditionell in Prag.....	26
Neuheiten und Entwicklungsrichtungen des Bauwesens und seiner Innenausstattungen aus erster Hand	28
Lichttechnik an der Messe Pragointerier – New Design 2011	38
Lichttechnische Materialien	
Was man über Gitter und Reflektoren aus Aluminium wissen muss	30
Markt, Handel, Unternehmungen	
Leistungsfähige LED-Notleuchten der Firma SEC Lighting.....	34
Seoul Semiconductor – ein wichtiger Halbleiterproduzent	47
Ansichten und Erfahrungen	
Prioritäten für EKOLAMP: Betreuung der Partner, durchdachtes Bildungs- und Auffangnetz ..	40
Zur Terminologie der Lichttechnik.....	52
Lichtquellen	
Die neuen Halogen-Leuchtröhren Venture Lighting GP.....	42
Lichtquellen – Leuchtdioden (Fortsetzung)	44
LED und LED unterscheiden sich. Mit anderen Worten: Worauf man achten muss und was die Legislative der EU fordert....	48
Rohrförmige LED-Lichtquellen der Firma apollo LED.....	50
Aus der Fachliteratur	
Qualitätstests der physikalisch-technische Bundesanstalt PTB für Leuchtdioden	46
Ultraviolette LED-Leuchten desinfizieren Wasser	51
Zur Gedächtniserfrischung	
Die Prager Firma NAPAKO und ihre elektrischen Leuchten – 2. Teil	58